

Posílení rovnosti žen na trhu práce je podmínkou ekonomického oživení, vyzývá ACCA

Praha, 22. března 2021 – Mezinárodní asociace ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants) považuje posílení rovnosti žen na trhu práce – a jejich rovný podíl na ekonomickém oživení po pandemii koronaviru – za nezbytnou podmínku ekonomického růstu. Zásadám rovného přístupu by mohla pomoci důsledná aplikace Gender Responsive Budgeting (GRB). Využití principu GRB vládami jednotlivých zemí je podle ACCA o to důležitější, že ženy byly vinou pandemie na trhu práce tvrději postiženy než muži. Uplatnění GRB je důležité i pro Českou republiku, kde stále přetrvává výrazná nerovnost v odměňování mužů a žen. Rozdíl ve výdělcích mezi muži a ženami činí závratných 20,1 %¹, což je jeden nejvyšších rozdílů v rámci států Evropské unie.

I přesto, že ženy představují celosvětově 39 % všech zaměstnanců, tak na ně měla pandemii na trhu práce daleko tvrdší dopad. Z těch, kdo ztratili pracovní místo právě v důsledku pandemie, tvoří 54 % žen.

„Je to evidentní, ženy v důsledku pandemie neúměrně utrpěly a důsledná aplikace Gender Responsive Budgeting může pomoci zajistit, aby tyto nerovnosti byly sníženy v rámci procesu ekonomického oživení. Aby mohlo GRB efektivně fungovat, vyžaduje to politické odhodlání, dostatečné přidělení zdrojů a silný rozvoj kapacit na všech úrovních,“ říká Viera Kučerová, ředitelka ACCA pro Česko, Slovensko a Maďarsko. Vyplývá to ze studie ACCA Gender Responsive Budgeting, která byla publikována letos v březnu a vznikla na základě rozhovorů s experty na přípravu rozpočtů.

Principem Gender Responsive Budgeting (GRB) je posouzení dopadů aktivit, které ovlivňují ekonomiku a společnost – včetně legislativy, hospodářské politiky a různých vládních programů – na ženy a muže. A to ve všech oblastech hospodářství na všech úrovních. Cílem je zajistit, aby ženy a muži měli stejný prospěch z realizovaných ekonomických aktivit. A – což je podstatné – aby se přitom zachovala rovnost. GRB se snaží zlepšit rovnost mužů a žen a posílit postavení žen v ekonomických a sociálních záležitostech.

Pro použití GRB existuje silný ekonomický impuls. Pokud by muži a ženy měli na trhu práce stejné podmínky, pak by podle dat zveřejněných na Světovém ekonomickém fóru byla americká ekonomika větší o 8,7 %, francouzská ekonomika dokonce o 17 % a japonská ekonomika o 14 %,“ vysvětluje Viera Kučerová.

Participace žen na trhu práce je důležitá z ekonomického hlediska i v České republice, například z důvodu potřeby druhého příjmu do domácnosti. Umožnění lepšího zapojení žen na trhu práce za rovných mzdových podmínek s muži, přinese i růst příjmů domácností, a tedy i vyšší spotřebu. Ta bude stimulovat rychlejší ekonomické oživení. V konečném důsledku to povede i k vyššímu příjmu státního rozpočtu v podobě daňových výnosů.

V České republice máme jedny z nejvyšších rozdílů v odměňování

¹ <https://www.rovnaodmena.cz>

Celkový rozdíl ve výdělciích mužů a žen činí v České republice 20,1 %, mezi členskými státy EU jsme tak na tom, hned po Estonsku a Německu, nejhůře. Zatímco v zemích západní Evropy se nerovnosti v odměňování mužů a žen na stejné pracovní pozici pohybují nejvýše okolo 5 %, u nás jsou ženy za stejnou práci u stejné zaměstnavatelské organizace odměňovány v průměru o 11 % méně než muži². Řadíme se tak k zemím jako je Jižní Korea nebo Japonsko. Nejvýznamnějším důvodem nižších platů žen je, že častěji pracují v méně placených oborech, jako je zdravotní a sociální péče, prodej nebo vzdělávání. Naopak muži se uplatňují v lépe placených zaměstnáních v oblasti technologií, stavebnictví, vědy či finančnictví (podíl mužů je zde větší než 80 %³). Žen je také pomálu na vedoucích pozicích. Z údajů Eurostatu vyplývá, že na pozici výkonných ředitelů podniků je méně než 6,9 % žen a že ženy v manažerských funkcích jsou platově nejvíce znevýhodněny, na hodinu vydělávají o 23 % méně než muži⁴.

Principy Gender Responsive Budgeting

Aby bylo ekonomické oživení a obnova světové ekonomiky stejně spravedlivá k mužům i ženám na trhu práce, doporučujeme, aby vlády jednotlivých zemí přehodnotily politiky hospodářské obnovy a zahrnuly do nich principy GRB. Asociace ACCA vydala sadu nástrojů, které mohou pomoci aplikace GRB do jejich každodenních rolí a odpovědností.

ACCA věří, že odborníci v oblasti financí veřejného sektoru mají zásadní roli při podpoře vlády a politiků tím, že jim poskytují potřebná data a nástroje k efektivní implementaci GRB. Zásady GRB lze použít ve všech odvětvích ekonomiky a společnosti, včetně dopravy, zdravotnictví, vzdělávání, zaměstnanosti a mnoha dalších.

„Profesionálové ve veřejných financích mají nezastupitelnou roli v každé fázi řízení – od počáteční analýzy a návrhu rozpočtu až po audit v závěrečné fázi. V každé fázi se by se měli řídit principem GRB. Účetní profese, profesionálové v oblasti financí mohou a měli by hrát klíčovou roli při zajišťování toho, aby se politici zavázali k rovnosti žen a mužů a používali GRB jako nástroj její účinné implementace,“ říká Viera Kučerová, ředitelka ACCA pro Česko, Slovensko a Maďarsko.

Aby GRB fungovalo, musí vláda:

- Shromažďovat a analyzovat údaje v členění podle pohlaví, aby bylo možné zjistit, kde se nachází problémy s rovností a mohla být efektivně zacílena hospodářská politika.
- Zajistit institucionální kapacitu – nabídnout školení zaměstnanců a rozvoj managementu, aby měly i ženy rozhodovací role a rovné místo.
- Mít přístup k vládním rozhodnutím se silnou koordinací mezi ministerstvy financí a příslušných ministerstev jednotlivých zemí. Tak aby bylo zajištěno, že proces řídicí se pravidly GRB bude probíhat na každé úrovni.
- Spolupracovat s veřejnými institucemi, jako jsou kontrolní instituce a zákonodárci, aby byl zajištěn řádný přezkum a audit rovných příležitostí mezi pohlavími.

² <https://www.rovnaodmena.cz>

³ <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/priorities/socialni-zaclenovani/20200109STO69925/proc-jsou-v-odmenovani-zen-a-muzu-rozdily>

⁴ <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/priorities/socialni-zaclenovani/20200109STO69925/proc-jsou-v-odmenovani-zen-a-muzu-rozdily>

O ACCA

ACCA (*The Association of Chartered Certified Accountants*) je nejrychleji se rozvíjející profesní skupinou pro finanční povolání na světě a pomáhá lidem stát se úspěšnými finančními profesionály. Naším posláním je poskytnout lidem lepší a rozmanitější kariérní příležitosti prostřednictvím kvalifikací, které jsou uznávány a doporučovány po celém světě. Poskytujeme příležitost, bez umělých bariér, lidem po celém světě – ať už našim studentům, členům nebo zaměstnancům – a podporujeme je v jejich kariéře. Po celém světě nyní najdete už více než 219 000 ACCA členů a 527 000 budoucích ACCA členů. Podporujeme je prostřednictvím sítě 180 kanceláří a center. Úspěšní absolventi ACCA studia pracují v auditu, poradenství, finančním řízení a controllingu u mezinárodních i českých společností. Každému, kdo má chuť a odhodlání k osobnímu rozvoji, nabízí ACCA kvalifikace skvělou příležitost uspět i v rychle se měnícím světě a být špičkou ve své firmě a oboru. Pořádáme každoročně pro naše členy v České republice, na Slovensku a v Maďarsku semináře, konference, diskusní setkání, obchodní snídane a další akce, na kterých se mohou setkat nejen se zajímavými osobnostmi z byznysu, ale také se svými kolegy.